

Rannsóknarráðstefna Vegagerðarinnar

31. október 2014

Gæðastýring birgða

Rannsóknarverkefni

unnið með styrk frá Rannsóknarsjóði Vegagerðarinnar 2013 – 2014,

Úrdráttur úr áfangaskýrslu

MANNVIT

Höfundar

Þorbjörg Hólmgeirsdóttir

Birgir R. Eyþórsson

Daníel Árnason

Guðmundur Ragnarsson

Inngangur

Árið 2013 var veittur styrkur frá Rannsóknarráði Vegagerðarinnar til að vinna kerfi fyrir gæðastýringu á birgðum hjá Vegagerðinni.

Í ljósi atburða varðandi vegskemmdir og tjón á vegum er mikilvægt að tryggja að efni sem notað er til vegagerðar uppfylli allar þær kröfur sem gerðar eru til efnisins, bæði hvað varðar tæknilega eiginleika, móttöku, geymslu og afhendingu. Þetta verður ekki gert nema til komi kerfi sem heldur um og stýrir öllum aðgerðum varðandi vörukaup frá pöntun til afhendingar. Þá eru kröfur til opinberra innkaupa sífellt að aukast og því mikilvægt að gæðastýring innkaupa sé virk og stöðug.

Verkefninu „Gæðastýring fyrir birgðir“ er ætlað að styrkja og skýra allt umhald með birgðum hjá stofnuninni ásamt því að auka rekjanleika í birgðahaldinu. Unnið var í samstarfi við verkfræðistofuna Mannvit sem hefur reynslu af uppsetningu slíkra kerfa, m.a. fyrir álver og önnur fyrirtæki sem verða að halda uppi mjög strangri gæðastýringu vegna framleiðslu sinnar. Slík stýring er einnig mikilvæg fyrir stofnanir eins og Vegagerðina sem skipuleggja og vinna dýrar framkvæmdir þar sem efnis-þátturinn getur ráðið úrslitum um niðurstöðu.

Vinnuhópur fyrir verkefnið samanstendur af:

Daníel Árnason verkefnisstjóri	Vegagerðin
Birgir R. Eyþórsson	Vegagerðin
Guðmundur Ragnarsson	Vegagerðin
Þorbjörg Hólmgeirsdóttir	Mannvit

Verkefnið

Greina stöðu innkaupa hjá Vegagerðinni fyrir hina ýmsu vöruflokkanna og í framhaldi af því meta hvort þörf er á að breyta ferlum. Yfirfara alla vöruflokkanna og skoða hvort fyrirbyggjandi séu kröfulýsingar frá viðkomandi deildum, áætlanir og gátlistar fyrir eftirlit, úttektir og rannsóknir. Einnig hvort til séu gátlistar og eyðublöð fyrir móttöku vöru og afhendingu til notanda.

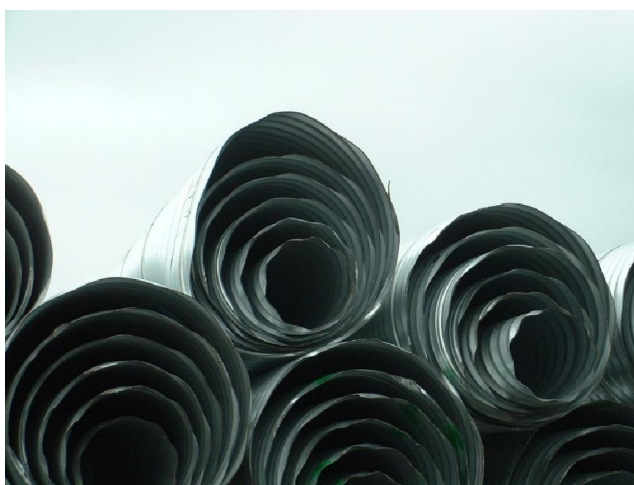
Meta hvort ástæða er til að koma upp birgjamati fyrir þá aðila sem Vegagerðin hefur mest samskipti við.

Greining

Vinnuhópurinn hóf störf á haustdögum 2013. Fyrsta verkefnið var að skoða og greina hvaða aðferðir væru notaðar hjá Vegagerðinni varðandi stýringu birgða. Í gæðahandbók Vegagerðarinnar er verklagsregla 10.1.01 Kaup á vörum. Þar kemur fram að markmið reglunnar sé „Að kaup á vörum séu í samræmi við innkaupastefnu Vegagerðarinnar og að allt skipulag og skráning verði rekjanlegt.“

Meðfylgjandi verklagsreglunni er skjal, Innkaup-vöruflokkar_apríl 2013, þar sem sjá má helstu vöruflokka, hvaða samningar gilda fyrir hvern og einn, hvaða deild hefur innkaupaheimildina, og hvort einhverjar umhverfiskröfur séu í gildi.

Hjá rekstrardeild, sem sér um vöruinnkaup fyrir Vegagerðina, eru notuð hefðbundin tæki og tól varðandi umhald innkaupanna en þar skortir að einhverju leyti á forskrifðar aðferðir, gátlista, eyðublöð og þ.h. fyrir rekjanleikann. Hvað varðar kröfulýsingar fyrir hina ýmsu vöruflokka þá eru þær til fyrir suma en fyrir aðra ekki. Þá vantar fyrir flesta vöruflokka að skilgreina hvort gera skuli úttekt eða rannsókn við afhendingu vöru, hver skuli gera hana, hvernig og með hvaða tíðni. Að lokum var skoðað hvernig staðið er að afhendingu vöru út af lager Vegagerðarinnar. Vöruflokkarnir eru mjög mismunandi og varðandi suma eru strangar reglur í gildi er snúa að velferð og öryggi starfsmanna sem og umhverfi á meðan engar sérstakar reglur gilda um aðra. Eithvað skortir af gátlistum og eyðublöðum í þennan þátt starfseminnar.

Ræsi á lager

Framkvæmd

Að lokinni greiningu var hafist handa við að vinna tillögur að endurbættu kerfi og var byrjað á að gera flæðirit fyrir innkaupin sem sýnir í smáatriðum hvernig flæðið er frá því að vara fer í innkaupaferli þar til því lýkur. Þar kemur skýrt fram hver er ábyrgur fyrir hverjum hluta fyrir sig, þ.e. á hverju deildir eða svæði bera ábyrgð, á hverju innkaupadeild ber ábyrgð og hvaða atriði snúa að birgjum. Á flæðiritinu, sem var til endurskoðunar allan verktímann, má sjá hvar og hvenær utanaðkomandi gögn þurfa að koma inn í ferlið, tækniskjöl, kröfulýsingar, teikningar o.fl. frá deildum eða svæðum og svo upplýsingar frá birgjum varðandi þátttöku í útboðum. Þar kemur einnig fram hvaða gögn verða til í ferlinu og hvar er þörf á gátlistum og eyðublöðum. Sérstakt flæðirit var gert fyrir úttektir til að einfalda yfirsýnina.

Áfangaskýrslan sjálf liggur á vefslóðinni:

<http://www.vegagerdin.is/upplýsingar-og-utgafa/rannsoknarskyrslur/mannvirki/> (mars 2014)

Reykjavík, 28. október, 2014

Fh. vinnuhópsins: Daníel Árnason, forstöðumaður rekstrardeildar Vegagerðarinnar.